

Byla C-662/22**Prašymo priimti prejudicinį sprendimą santrauka pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 98 straipsnio 1 dalį****Gavimo data:**

2022 m. spalio 19 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Tribunale Amministrativo Regionale per il Lazio (Italija)

Nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2022 m. spalio 10 d.

Pareiškėja:

Airbnb Ireland UC

Atsakovė:

Autorità per le Garanzie nelle Comunicazioni

Pagrindinės bylos dalykas

Bendrovės *Airbnb Ireland Unlimited Company* pateiktas skundas, kuriuo prašoma panaikinti 1) *Autorità per le garanzie nelle comunicazioni* (Ryšių reguliavimo institucija, toliau – AGCOM) 2021 m. birželio 17 d. sprendimą Nr. 200/21/CONS, kuriame nustatyta internetinių tarpininkavimo paslaugų ir internetinės paieškos sistemų tiekėjų pareiga užsiregistruoti ryšių operatorių registre ir 2) susijusius aktus, įskaitant AGCOM sprendimą Nr. 666/08/CONS.

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą dalykas ir teisinis pagrindas

SESV 56 straipsnyje, Direktyvos 2006/123/EB 16 straipsnyje, Direktyvos 2000/31/EB 3 straipsnyje ir Reglamente (ES) 2019/1150 įtvirtinto laisvės teikti paslaugas principo išaiškinimas siekiant nustatyti, ar pagal šias teisės normas draudžiamos nacionalinės teisės nuostatos, pagal kurias internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjai ir internetinės paieškos sistemų tiekėjai turi pareigą užsiregistruoti registre, o ši registracija savo ruožtu lemia tiems patiems subjektams taikomas papildomas finansines ir administracines prievoles ir

atitinkamas sankcijas; Direktyvos 2000/31/EB 3 straipsnio 4 dalies b punkto ir Direktyvos (ES) 2015/1535 3 straipsnio 4 dalies b punkto išaiškinimas siekiant nustatyti, ar valstybės narės privalo pranešti Komisijai apie priemones, kuriomis minėtiems subjektams nustatoma ši registravimosi pareiga, ir ar privatus asmenys gali nesutikti, kad jiems būtų taikomos tokios priemonės, apie kurias Komisijai nepranešta.

Prejudiciniai klausimai

– Ar pagal Reglamentą (ES) Nr. 2019/1150 draudžiama tokia nacionalinės teisės nuostata, pagal kurią, siekiant padidinti verslo klientams teikiamų internetinių tarpininkavimo paslaugų sąžiningumą ir skaidrumą, be kita ko, priimant gaires, skatinant elgesio kodeksų taikymą ir renkant atitinkamą informaciją, reikalaujama, kad internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjai ir internetinės paieškos sistemų tiekėjai registruotųsi registre, kuriam jie turėtų pateikti atitinkamą informaciją apie savo organizaciją ir mokėti įmoką, o to neįvykdymo atveju jiems būtų taikomos sankcijos?

– Ar pagal Direktyvą (ES) 2015/1535 valstybės narės privalo pranešti Komisijai apie priemones, pagal kurias internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjams ir internetinių paieškos sistemų tiekėjams nustatoma pareiga užsiregistruoti registre, siejama su atitinkamos informacijos apie savo organizaciją teikimu ir įmokos mokėjimu, o jos neįvykdymo atveju jiems būtų taikomos sankcijos? Jei taip, ar pagal šią direktyvą privatus asmuo gali prieštarauti, kad jam būtų taikomos priemonės, apie kurias Komisijai nepranešta?

– Ar pagal Direktyvos 2000/31/EB 3 straipsnį nacionalinėms valdžios institucijoms draudžiama priimti nuostatas, kuriomis, siekiant padidinti verslo klientams teikiamų internetinių tarpininkavimo paslaugų sąžiningumą ir skaidrumą, be kita ko, priimant gaires, skatinant elgesio kodeksų taikymą ir renkant atitinkamą informaciją, kitoje Europos šalyje įsisteigusiems operatoriams nustatomos papildomos administracinės ir finansinės prievolės, kaip antai pareiga užsiregistruoti registre, siejama su atitinkamos informacijos apie savo organizaciją teikimu ir įmokos mokėjimu, o jos neįvykdymo atveju jiems būtų taikomos sankcijos?

– Ar pagal SESV 56 straipsnyje ir Direktyvos 2006/123/EB 16 straipsnyje įtvirtintą laisvo paslaugų teikimo principą nacionalinėms valdžios institucijoms draudžiama priimti nuostatas, kuriomis, siekiant padidinti verslo klientams teikiamų internetinių tarpininkavimo paslaugų sąžiningumą ir skaidrumą, be kita ko, priimant gaires, skatinant elgesio kodeksų taikymą ir renkant atitinkamą informaciją, kitoje Europos šalyje įsisteigusiems operatoriams nustatomos papildomos administracinės ir finansinės prievolės, kaip antai pareiga užsiregistruoti registre, siejama su atitinkamos informacijos apie savo organizaciją teikimu ir įmokos mokėjimu, o jos neįvykdymo atveju jiems būtų taikomos sankcijos?

– Ar pagal Direktyvos 2000/31/EB 3 straipsnio 4 dalies b punktą valstybės narės privalo pranešti Komisijai apie priemones, pagal kurias internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjams ir internetinių paieškos sistemų tiekėjams nustatoma pareiga užsiregistruoti registre, siejama su atitinkamos informacijos apie savo organizaciją teikimu ir įmokos mokėjimu, o jos neįvykdymo atveju jiems būtų taikomos sankcijos? Jeigu taip, ar pagal šią direktyvą privatus asmuo gali prieštarauti, kad jam būtų taikomos priemonės, apie kurias Komisijai nepranešta?

Nurodytos Sąjungos teisės nuostatos

SESV 56 straipsnis;

2000 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/31/EB dėl kai kurių informacinės visuomenės paslaugų, ypač elektroninės komercijos, teisinių aspektų vidaus rinkoje (Elektroninės komercijos direktyva), visų pirma 22 konstatuojamoji dalis ir 2 bei 3 straipsniai;

2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/123/EB dėl paslaugų vidaus rinkoje, visų pirma 16 ir 19 straipsniai;

2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2015/1535, kuria nustatoma informacijos apie techninius reglamentus ir informacinės visuomenės paslaugų taisykles teikimo tvarka, visų pirma 1 ir 5 straipsniai;

2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1150 dėl verslo klientams teikiamų internetinių tarpininkavimo paslaugų sąžiningumo ir skaidrumo didinimo, visų pirma 46 ir 47 konstatuojamosios dalys bei 15 ir 16 straipsniai.

Reikšminga Teisingumo Teismo jurisprudencija

Sprendimai bylose C-194/94, C-215/01 ir C-390/18

Nurodomos nacionalinės teisės nuostatos

1997 m. liepos 31 d. *Legge n. 249 „Istituzione dell’Autorità per le garanzie nelle comunicazioni e norme sui sistemi delle telecomunicazioni e radiotelevisivo“* (Įstatymas Nr. 249, kuriuo įsteigiama Ryšių reguliavimo tarnyba ir kuriame įtvirtinamos telekomunikacijų bei radijo ir televizijos transliavimo sistemų taisyklės), su pakeitimais, padarytais (įsigaliojus Reglamentui 2019/1150) 2020 m. gruodžio 30 d. *Legge n. 178, „Bilancio di previsione dello Stato per l’anno finanziario 2021 e bilancio pluriennale per il triennio 2021-2023“* (Įstatymas Nr. 178 dėl valstybės biudžeto 2021 finansiniams metams ir daugiamečio biudžeto 2021–2023 m.).

Šis prašymas priimti prejudicinį sprendimą teikiamas dėl tokios jame nustatytos tvarkos:

- remiantis teisės aktais, užtikrinamas tinkamas ir veiksmingas Reglamento 2019/1150, kuriuo siekiama padidinti verslo klientams teikiamų internetinių tarpininkavimo paslaugų sąžiningumą ir skaidrumą, taikymas, be kita ko, priimant gaires, skatinant taikyti elgesio kodeksus ir renkant atitinkamą informaciją;
- internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjai ir internetinės paieškos sistemų tiekėjai, teikiantys paslaugas Italijoje, net jei jie nėra ten įsisteigę, privalo užsiregistruoti Ryšių operatorių registre (*Registro degli operatori di comunicazione*; toliau – ROC);
- jei nesilaikoma priemonių, kurias institucija priėmė pagal Reglamentą 2019/1150, kiekvienam atitinkamam asmeniui skiriama administracinė bauda, kuri yra ne mažesnė kaip 2 % ir ne didesnė kaip 5 % apyvartos, kurią tas subjektas pasiekė per paskutinius finansinius metus;
- užsiregistravus ROC, privaloma kasmet mokėti įmoką, skirtą AGCOM, kaip reguliavimo ir priežiūros institucijos, funkcijų vykdymo išlaidoms padengti.

2005 m. gruodžio 23 d. *Legge n. 266 „Disposizioni per la formazione del bilancio annuale e pluriennale dello Stato“* (Įstatymas Nr. 266 dėl metinio ir daugiamečio valstybės biudžeto sudarymo nuostatų) (2006 m. biudžeto įstatymas), visų pirma jo 1 straipsnio 66*bis* dalis, susijusi su įmoka AGCOM funkcijų vykdymui užtikrinti, kurią privalo mokėti minėti tiekėjai.

2021 m. gegužės 12 d. AGCOM sprendimas Nr. 161/21/CONS „*Modifiche alla delibera n. 397/13/CONS del 25 giugno 2013 „Informativa Economica di Sistema“*“ („2013 m. birželio 25 d. Sprendimo Nr. 397/13/CONS „Sistemos ekonominės informacijos pranešimas“ pakeitimai“). Sprendimu Nr. 161/21/CONS buvo iš dalies pakeistas ankstesnis Sprendimas Nr. 397/13/CONS, numatant, kad internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjai ir internetinės paieškos sistemų tiekėjai taip pat turi pareigą siųsti sistemos ekonominės informacijos pranešimus.

2021 m. birželio 17 d. AGCOM sprendimas Nr. 200/21/CONS „*Modifiche alla delibera n. 666/08/CONS recante „Regolamento per la tenuta del registro degli operatori di comunicazione“*“ („Sprendimo Nr. 666/08/CONS, kuriuo nustatomos ryšių operatorių registro tvarkymo taisyklės, pakeitimai“) įsigaliojus 2020 m. gruodžio 30 d. Įstatymui Nr. 178 dėl valstybės biudžeto 2021 finansiniams metams ir daugiamečio biudžeto 2021–2023 m. Sprendimu Nr. 200/21/CONS, taikant Įstatymo Nr. 178/2020 1 straipsnio 515 dalies nuostatas, buvo iš dalies pakeistas ankstesnis sprendimas Nr. 666/08/CONS, nustatant, kad internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjai ir internetinės paieškos sistemų tiekėjai turi pareigą užsiregistruoti ROC. Su šia pareiga konkrečiai susijusios kitos toliau išvardytos pareigos:

– užpildyti įvairias formas, susijusias tiek su vykdoma veikla, tiek su prievole turinčio subjekto organizacija (informaciją apie įstatinį kapitalą, akcininkų vardus ir pavardes, administracijos sudėtį ir veiklos trukmę). Perduota informacija turi būti atnaujinama kasmet, o pažeidimo atveju taikomos administracinės sankcijos.

Trumpas faktinių aplinkybių ir proceso pagrindinėje byloje aprašymas

- 1 Pareiškėja *Airbnb Ireland Unlimited Company*, Airijoje įsteigta bendrovė (toliau – pareiškėja), teikia internetines tarpininkavimo paslaugas trumpalaikės nekilnojamojo turto nuomos srityje.
- 2 Savo skunde pareiškėja, be kita ko, prašo panaikinti 2021 m. birželio 17 d. Sprendimą Nr. 200/21/CONS, kuriuo AGCOM pagal Įstatymo Nr. 178/2020 1 straipsnio 515 dalį iš dalies pakeitė savo ankstesnį Sprendimą Nr. 666/08/CONS, numatydama, kad internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjai ir internetinės paieškos sistemų teikėjai turi pareigą užsiregistruoti ROC. Užsiregistravę teikėjai savo ruožtu įgyja pareigą teikti informaciją ir mokėti įmokas, o šių pareigų nevykdymo atveju jiems numatomos sankcijos. Informavimo prievolės vykdomos užpildant įvairias formas, susijusias su įpareigotojo subjekto vykdoma veikla ir organizacija, o mokėjimo prievolės vykdomos sumokant metinę įmoką, skirtą AGCOM funkcijų vykdymo išlaidoms padengti.

Svarbiausi pagrindinės bylos šalių argumentai

- 3 Pareiškėja tvirtina, kad tiek ginčijamu sprendimu, tiek šioje byloje taikytiniais nacionalinės teisės aktais pažeidžiamas Reglamentas (ES) 2019/1150, Direktyva (ES) 2015/1535, Direktyva 2000/31/EB, taip pat laisvės teikti paslaugas principas.

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą motyvų santrauka

- 4 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas abejoja, ar internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjams ir paieškos sistemų tiekėjų pareiga užsiregistruoti ROC, nustatyta Įstatymu Nr. 249/1997 (su pakeitimais, padarytais Įstatymu Nr. 178/2000) ir AGCOM sprendimu Nr. 668/08/CONS (su pakeitimais, padarytais Sprendimu Nr. 200/21/CONS), atitinka **Reglamento (ES) 2019/1150** 15 ir 16 straipsnius. Ši pareiga užsiregistruoti ROC iš esmės apima minėtų tiekėjų nuosavybės ir administracinės struktūros kontrolę. Tokia kontrolė, pirma, nėra tapati Reglamente (ES) 2019/1150 reikalaujamam patikrinimui, ar laikomasi tame reglamente nustatytų įpareigojimų, ir, antra, prieštarauja tame pačiame reglamente numatytam tikslui užtikrinti sutartinių santykių su verslo klientais skaidrumą ir sąžiningumą.
- 5 Toliau prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas primena, kad **Direktyvoje 2015/1535** numatyta informacijos apie techninius reglamentus ir

informacinės visuomenės paslaugų taisyklės teikimo tvarka, siekiant užtikrinti kuo didesnę nacionalinių iniciatyvų skaidrumą ir suteikti Komisijai galimybę jas prižiūrėti, kad būtų apsaugotas laisvo prekių ir paslaugų judėjimo principas. Kadangi, pirma, minėtų teikėjų paslaugos priskiriamos prie informacinės visuomenės paslaugų ir, antra, taisyklėse, susijusiose su šiais paslaugų teikėjams taikoma pareiga užsiregistruoti ROC, konkrečiai nustatytas informacinės visuomenės paslaugų teikimui taikomas bendro pobūdžio reikalavimas, apie šias taisykles turėjo būti pranešta Komisijai. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismo nuomone, pažeidus šią pareigą pranešti Komisijai, nagrinėjamos taisyklės nebūtų taikomos privatiems asmenims.

- 6 Remdamasis išvada, kad, atsižvelgiant į minėtą direktyvą, pareiga užsiregistruoti ROC gali būti laikoma neteisėtu laisvo informacinės visuomenės paslaugų judėjimo apribojimu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas taip pat abejoja, ar ši pareiga atitinka **Direktyvos 2000/31/EB** (toliau – Elektroninės komercijos direktyva) 3 straipsnį. Iš tikrųjų tai yra pareiga, susijusi su informacinės visuomenės paslaugų, kaip jos suprantamos pagal šią direktyvą, teikimu; be to, ji taip pat taikoma ne Italijoje, o kitose valstybėse narėse įsisteigusiems paslaugų teikėjams ir dėl to padidėja tiems paslaugų teikėjams tenkanti administracinė bei finansinė našta. Be to, nagrinėjamos paslaugos nepatenka į Direktyvos 2000/31 2 straipsnyje numatytas kategorijas, kurioms taikoma išimtis, ir neatitinka šios direktyvos 3 straipsnyje nustatytų sąlygų, leidžiančių valstybei narei nustatyti apribojimus. Dar daugiau, įpareigojimais teikti informaciją apie subjektyvią įmonės padėtį ir mokėti įmoką atrodo neproporcingi siekiamam tikslui padidinti verslo klientams teikiamų internetinių tarpininkavimo paslaugų sąžiningumą ir skaidrumą.
- 7 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui taip pat kyla abejonių dėl pareigos užsiregistruoti ROC atitikties **Direktyvos 2006/123/EB** (toliau – Paslaugų direktyva) 16 straipsnyje įtvirtintam laisvės teikti paslaugas principui. Toje direktyvoje nurodyta, kad valstybės narės negali apriboti kitoje valstybėje narėje įsisteigusio paslaugų teikėjo laisvės teikti paslaugas, be kita ko, nustatydamos pareigą gauti kompetentingų institucijų leidimą. Nagrinėjamu atveju kitoje valstybėje narėje įsisteigusioms įmonėms nustatyta pareiga užsiregistruoti ROC gali turėti įtakos laisvei teikti paslaugas, nes yra susijusi su ekonominėmis ir administracinėmis sąnaudomis, dėl kurių gali būti iškraipyta vidaus rinka, o paslaugų teikimas priimančiojoje valstybėje narėje gali vėluoti arba tapti sudėtingesnis ar brangesnis.
- 8 Galiausiai prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodo, kad pareiga užsiregistruoti ROC gali apriboti laisvą informacinės visuomenės paslaugų, kurias teikia kitoje valstybėje narėje įsteigtas subjektas, judėjimą. Šiuo klausimu Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 4 dalies b punkto antroje įtraukoje numatyta, kad apie ketinimą imtis tokių priemonių turi būti pranešta Komisijai ir valstybei narei, kurioje įsisteigusi įmonė. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismo teigimu, pažeidus pareigą informuoti Komisiją, nagrinėjama priemonė negalėtų būti taikoma privatiems asmenims.

- 9 Šie klausimai yra neabejotinai svarbūs, nes pripažinus tiesioginį prieštaravimą tarp pareigos užsiregistruoti ROC ir Europos Sąjungos teisės, nagrinėjami nacionalinės teisės aktai turėtų būti netaikomi, o paslaugų teikėjai neprivalėtų vykdyti juose numatytos pareigos.

DARBINIS VERTINMAS